

Toetsingsadvies over het
Milieu-effectrapport
Waterinjectie Zuidoost-Drenthe

4 november 1991

175A-150

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over de inhoud van het milieu-effectrapport
waterinjectie in Zuidoost Drente door de NAM / [Commissie voor de
Milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de milieu-
effectrapportage

ISBN 90-5237-302-7

Trefw.: milieu-effectrapportering : Zuidoost - Drente /
aardoliewinning : Zuidoost - Drente

De minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
T.a.v. de directeur Afvalstoffen van
het Directoraat-generaal Milieubeheer
Postbus 20951
2500 EZ 'S-GRAVENHAGE

De minister van Economische Zaken
T.a.v. de directeur Mijnwezen en
Aardolie
Postbus 20101
2500 EC 'S-GRAVENHAGE

uw kenmerk
E/EMA 91078086

uw brief
12 september 1991

ons kenmerk
U1416-91/Sc/hh/175a-151

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER
Waterinjectie in Zuidoost-Drenthe

Utrecht,
4 november 1991

Met bovengenoemde brief zond u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) het milieu-effectrapport (MER) dat werd opgesteld door de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. te Assen ten behoeve van de besluitvorming over de waterinjectie in Zuidoost-Drenthe.

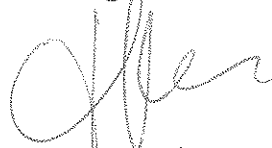
Hierbij bied ik u het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. aan over het MER conform art. 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

Het doet de Commissie voor de m.e.r. genoegen u te kunnen melden dat het MER ruim voldoende informatie biedt voor een goede besluitvorming over de injectie-activiteiten in Zuidoost-Drenthe door de NAM B.V. Met name de wijze waarop in het MER de risico-analyse is gepresenteerd, mag als voorbeeld dienen voor de opstellers van MER'en in de toekomst.

In het MER kondigt de initiatiefnemer aan de bedoeling te hebben het MER te gebruiken bij andere soortgelijke vergunningaanvragen voor injectie-activiteiten elders. De Commissie voor de m.e.r. is van mening dat de milieu-informatie in het MER dit goed mogelijk maakt. Daarbij moet wel rekening worden gehouden met eventuele locatie-specifieke omstandigheden die kunnen afwijken van de in het MER beschreven omstandigheden in Zuidoost-Drenthe en ontwikkelingen in de techniek.

De Commissie voor de m.e.r. hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan deze m.e.r. ten behoeve van de besluitvorming over de injectie-activiteiten van de NAM in Zuidoost-Drenthe. Zij zal graag op de hoogte worden gebracht van de wijze waarop de evaluatie volgens art. 41ak, lid 2 en artt. 41 am tot en met 41 aq van de Wabm zal plaatsvinden.

Hoogachtend,

Dr. H. Cohen
voorzitter

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
Waterinjectie Zuidoost-Drenthe

Advies op grond van artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne inzake de toetsing van de inhoud van het milieu-effectrapport over waterinjectie Zuidoost-Drenthe,

uitgebracht aan de Minister van Economische Zaken en de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. waterinjectie Zuidoost-Drenthe

de secretaris

drs. J.J. Scholten

de voorzitter

dr. H.H. Cohen

Utrecht, 4 november 1991

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. INLEIDING	1
2. TOETSING OP HOOFDLIJNEN	2
3. TOETSING OP ONDERDELEN VAN HET MER	3
3.1 Besluitvorming	3
3.2 Voorkeursalternatief en meest milieuvriendelijk alternatief	4
3.3 Geur	5
3.4 Evaluatie programma	5
3.5 Samenvatting van het MER	5

BIJLAGEN

1. Openbare bekendmaking van de start van de m.e.r.-procedure in Staatscourant nr. 171 van 4 september 1991.
2. Brief van het Ministerie van Economische Zaken d.d. 12 september 1991, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
3. Projectgegevens en samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

1. Inleiding

Sedert het einde van de veertiger jaren komen in het productieproces van olie en gas in Oost-Nederland diverse waterstromen vrij die door de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) B.V. op een verantwoorde wijze dienen te worden verwijderd. Het grootste deel van deze waterstromen is altijd geïnjecteerd in olie- en gasvelden in Zuidoost-Drenthe. Tot 1987 gold daarvoor, juridisch gezien, het regime van het Mijnreglement van de Mijnwet. In 1987 werd het - met de invoering van de milieu-effectrapportage (m.e.r.)-plicht - duidelijk dat voor nieuwe injectie-activiteiten, die de drempelwaarde genoemd in het Besluit m.e.r. van 1987 te boven gaan, m.e.r. moet worden toegepast in de besluitvorming daarover. Toen eveneens in 1987 het voornemen ontstond tot injectie van water bij het meetstation 18 in Zuidoost-Drenthe, werd aldus bepaald dat de besluitvorming daarvoor slechts met uitvoering van m.e.r. kan geschieden. Nadat aanvankelijk hiervoor in oktober 1987 een verzoek om ontheffing van de m.e.r.-plicht was ingediend, gevolgd door verlening van de ontheffing in maart 1988, ontstonden problemen met de vergunningverlening vanwege geconstateerde te hoge gehalten aan glycol in tanktransporten van te injecteren water. Die leidden ertoe, dat in februari 1989 het provinciebestuur van Drenthe de vergunning op grond van de Afvalstoffenwet weigerde. Daarop besloot de NAM m.e.r. uit te voeren voor het verkrijgen van besluiten voor de waterinjectie in Zuidoost-Drenthe op meer plaatsen dan alleen het meetstation 18 en de resultaten van deze m.e.r. te gebruiken voor het verkrijgen van vergunningen voor soortgelijke activiteiten in olie- en gasreservoirs elders.

Op 15 mei 1990 ging de m.e.r. van start. De coördinatie van de besluitvorming lag bij de provincie Drenthe, die in november 1990 de richtlijnen voor het milieu-effectrapport (MER) vaststelde. Dat gebeurde mede op basis van het advies voor richtlijnen dat de Commissie voor de m.e.r. op 6 juli 1990 uitbracht. Het MER werd te zamen met de bijbehorende vergunningaanvragen bekend gemaakt op 4 september 1991 (zie bijlage 1 bij dit advies), nadat deze door de NAM op 2 juli 1991 waren ingediend. De nadere rechtspraak over de Afvalstoffenwet had inmiddels duidelijk gemaakt dat een vergunning van Gedeputeerde Staten van Drenthe niet meer vereist is. Dit had tot gevolg dat op grond van de wel vereiste vergunning en ontheffingen de coördinerende functie bij de besluitvorming overging op de minister van Economische Zaken.

Per brief van 12 september 1991 (zie bijlage 2 bij dit advies) stelde de minister van Economische Zaken de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid advies uit te brengen over het MER. Het is de bedoeling dat de Commissie voor de m.e.r. een oordeel uitspreekt over het MER, mede ten behoeve van de besluitvorming. Meer formeel gesteld moet het MER door de Commissie worden beoordeeld op de vraag in hoeverre is voldaan aan de in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) gestelde regels voor de inhoud van het MER (art. 41j), mede gelet op de door het bevoegd gezag gegeven richtlijnen voor het MER en de eis dat het MER geen onjuistheden bevat (art. 41 w, tweede lid).

Het voorliggende toetsingsadvies is opgesteld door de werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. die ook het advies inzake richtlijnen voor het MER heeft uitgebracht. De samenstelling van de werkgroep is gegeven in bijlage 3 bij dit advies. De werkgroep vertegenwoordigt in dit advies de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies aangeduid als "de Commissie".

In overeenstemming met het gestelde in art. 41 z, tweede lid van de Wabm heeft de Commissie alle via het bevoegde gezag ontvangen bezwaarschriften, adviezen en opmerkingen in beschouwing genomen (zie de lijst in bijlage 4 bij dit advies). In deze lijst is ook opgenomen een brief van de directeur afvalstoffen van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer ¹ over de beschrijving in het MER van de alternatieve verwijderingsmogelijkheden van de alcohol bevattende deelstromen en de milieu-gevolgen daarvan. De secretaris van de Commissie woonde op 23 september 1991 de hoorzitting in Schoonebeek bij. Tijdens deze zitting werden geen opmerkingen noch bezwaren naar voren gebracht. Voor zover de reacties betrekking hebben op het onderwerp van de m.e.r., is daarmee in dit toetsingsadvies rekening gehouden.

De indeling van dit advies is zo dat eerste een toetsing op hoofdlijnen wordt gegeven (par. 2), waarna wordt ingegaan op enkele onderdelen van het MER (par. 3).

2. Toetsing op hoofdlijnen

Het MER van de NAM B.V. over de waterinjectie in Zuidoost-Drenthe is een goed leesbaar document met een heldere samenvatting. Ook heeft de NAM een Duits-talige samenvatting van het MER te beschikking gesteld aan het bevoegd gezag om het bevoegd gezag te helpen te voldoen aan het bepaalde in art. 7 van de EG-richtlijn inzake m.e.r. vanwege de grensoverschrijdende effecten die de activiteit kan hebben op de in Duitsland gelegen delen van de olie- en gasreservoirs waarin aan Nederlandse zijde wordt geïnjecteerd.

Het MER bevat over het geheel genomen ruim voldoende informatie over de in de richtlijnen gevraagde milieu-aspecten om de besluiten te kunnen nemen over de aanvraag voor vergunning en de verzoeken om ontheffing. De Commissie heeft waardering voor de logische opbouw en de diepgang van het MER. De wijze waarop de risico-analyse is gepresenteerd (hoofdstuk 5.5 vanaf het MER), mag als voorbeeld dienen voor de opstelling van toekomstige MER'en.

Het MER maakt duidelijk dat behalve in Zuidoost-Drenthe ook elders waterinjectie-activiteiten plaatsvinden. Op blz. 9 van het MER staat

1 Reactie nr. 3 (Bijlage 4)

dat in overleg met de diverse bij de besluitvorming betrokken overheden was afgesproken het MER op te stellen voor een eerste afbakening van die activiteiten, te weten die in Zuidoost-Drenthe. Het ligt dus in de bedoeling dat dit MER ook kan worden benut bij toekomstige andere soortgelijke vergunning-aanvragen van de NAM voor injectie waarvoor dit MER een voorbeeld-functie moet kunnen vervullen (Samenvatting van het MER, blz. 1 en hoofdtekst van het MER, blz. 2, blz. 50 en blz. 86-91).

Het MER geeft aan om welke reservoirs het gaat die na 1994 voor waterinjectie in aanmerking komen: de gasreservoirs van Roswinkel, Sleen, Dalen, Oosterhesselen en Coevorden (COV-9 blok).

De Commissie is van mening dat het MER veel milieu-informatie bevat die goed gebruikt kan worden bij de besluitvorming over toekomstige andere soortgelijke injectie-activiteiten. De aanpak van het MER met een indeling van de activiteit in zogeheten typicals maakt dit inderdaad goed mogelijk, zoals het MER claimt op blz. 10. In het MER zelf wordt op blz. 2 echter gewaarschuwd dat het MER een momentopname vertegenwoordigt. Ontwikkelingen in de techniek van het injecteren, het chemicaliënverbruik, de wijze van transport en de kennis van de reservoirs waarin geïnjecteerd zal gaan worden, vormen factoren die een steeds grotere rol kunnen spelen bij de veroudering van de informatie in dit MER. Daarnaast zal rekening moeten worden gehouden met eventuele locatie-specifieke omstandigheden bij soortgelijke injectie-activiteiten elders.

3. Toetsing op onderdelen van het MER

In de voorgaande paragraaf heeft de Commissie aangegeven dat haar oordeel over het MER positief is. Niettemin heeft zij enkele opmerkingen. Het betreft de volgende aandachtspunten.^{2]}

3.1 Besluitvorming

Het MER beschrijft in hoofdstuk 4 de besluiten waarvoor het MER is opgesteld en het terugtreden van de Afvalstoffenwet bij de vergunningverlening. Dit betekent eveneens een terugtreden van het provincie bestuur van Drenthe bij de rol van het bevoegd gezag. Het MER vermeldt echter op blz. 2 dat Gedeputeerde Staten van Drenthe zullen optreden als coördinerend bevoegd gezag bij de vergunningverlening en in de m.e.r.-procedure. Het is de Commissie echter bekend dat de definitieve overgang van de rol van het coördinerend bevoegd gezag van Gedeputeerde Staten van Drenthe naar de minister van Economische Zaken pas plaatsvond nadat het MER was gereed gekomen.

² Een opmerking van redactionele aard betreft de tekst van het MER op blz. 55 waar de punten c en d betreffende potentiële grondwaterwingebieden en winning van oppervlaktewater uit (ontwerp-) Intentieprogramma Bodembeschermingsgebieden Drenthe uit de tekst is weggevallen.

In het MER is aangegeven op blz. 126 dat in de bestaande vergunning voor meetstation 18 het 40 dB(A)niveau als norm geldt en dat naleving daarvan reëel is. Gelet op de ligging van meetstation 18 lijkt de norm van 40 dB(A) juist. Het komt daarom vreemd over dat op blz. 6 van bijlage 1 behorende bij het nieuwe verzoek om vergunning krachtens het Mijnreglement 1964 verzocht wordt de norm te stellen op 50 dB(A).

3.2 Voorkeursalternatief en meest milieuvriendelijk alternatief

In het MER wordt de monitoring van het chemicaliënverbruik gepresenteerd als onderdeel van het meest milieuvriendelijke alternatief (blz. S 21, 34, 36 en 166). Naar de mening van de Commissie dient monitoring van het chemicaliënverbruik met als controle monitoring van de samenstelling van het injectiewater (na vaststelling van de relatie tussen beide) als logisch onderdeel van de voorgenomen activiteit (voorkeursalternatief) te worden beschouwd.³⁾ Gelet op het gestelde in paragraaf 7.2 van het MER "Monitoring en evaluatie gevolgen" (blz. 173) vindt de initiatiefnemer dit ook: "bovendien moet het verbruik van chemicaliën worden geregistreerd en bijgehouden". De milieu-afdeling van de NAM beschikt al over een chemie-kaartsysteem om type en samenstelling van de chemicaliën vast te leggen (MER, blz. 28). Een uitbreiding daarvan tot een chemicaliënverbruiksboekhouding kan niet moeilijk te realiseren zijn.

Het is de Commissie niet duidelijk waarom lozing van spuiwater en regeneratiewater eventueel via de communale waterzuiveringsinstallatie op het oppervlaktewater meer milieuvriendelijk zou kunnen zijn dan het injecteren van deze waterstromen (MER, blz. 33, 36). In het MER wordt wel aangetoond dat dit milieuhygiënisch verantwoord is, maar niet dat dit milieuvriendelijker zou zijn dan injectie.

Als een andere bouwsteen van het meest milieuvriendelijke alternatief wordt genoemd de reeds voorziene installatie van de Mechanical Vapour Compression (MVC) eenheid die leidt tot een vermindering van de hoeveelheid te injecteren water met ongeveer 1200 m³ per dag (MER, blz. 32). Weliswaar beantwoordt dit aan het streven naar een vermindering van de afvalstroom, maar uit het MER blijkt niet dat aandacht is geschonken aan de energievraag van de MVC-eenheid. Het is daarom onduidelijk welke invloed het energieverbruik van de MVC-eenheid zou hebben op de afweging van de milieugevolgen van het al dan niet installeren van deze eenheid.

3 Zie ook inspraakreactie 1 (Bijlage 4)

3.3 Geur

De beschrijving van geur als milieu-effect uitgedrukt in geureenheden per m³ is geheel geënt op de voorkeur grenswaarde van 98 percentiel (blz. 132 in het MER). Voor de beschrijving van geur als milieu-effect behoren ook de 99,5 percentielwaarde aangegeven te worden.

Uit de beschrijving in par. 5.7.3.3 van het MER blijkt niet waar de geurhinderzones liggen en hoeveel woningen daar binnen liggen. Uitgaande van 99,5 percentielwaarde kunnen maatregelen ter voorkoming of beperking van geurhinder van met name H₂S-achtige stoffen worden beschouwd in het kader van het meest milieuvriendelijke alternatief. Hierbij wordt b.v. gedacht aan een floating-roof systeem of incinerator toevoer.

3.4 Evaluatie programma

Het MER geeft niet aan of monitoring van mogelijke verstoppingsverschijnselen in de putten door stofdeeltjes of geochemische reactie relevant is in verband met de eventuele vervanging van injectieputten en het afsluiten van verlaten putten.

3.5 Samenvatting van het MER

In de samenvatting van het MER ontbreekt een expliciete formulering van de doelstelling van de activiteit zoals dat wel goed is verwoord in de hoofdttekst van het MER op blz. 5.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over
de inhoud van het
milieu-effectrapport
Waterinjectie Zuidoost Drenthe

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 171 d.d. 4 september 1991

EZ - Mijngeregulement 1964

Hinderregeling

Meestation 18, Schoonebeek
De Minister van Economische Zaken,
Gefet op artikel 342, van het Mijngre-
gulement 1964 (Stb. 538) junctis artikelen
12 en 29 van de Wet algemene bepalingen
milieuhygiene;

Maakt bekend dat op 2 juli 1991 bij
hem een aanvraag is ingekomen van de
Nederlandse Aardolie Maatschappij
BV te Den Haag, kantoorhoudend te
Assen, om vergunning ingevolge artikel
336, eerste lid, van het Mijngre-
gulement 1964 tot het oprichten, in werking
brengen en in werking houden van
'Meestation 18', bestemd voor het ont-
vangen, meten, opslaan en afvoeren
van zuurgasformatiewater, welke
inrichting zal worden opgericht op de
perceel kadastraal bekend gemeente
Schoonebeek, sectie F, nrs. 24 en 29,
alsmede dat hij het voornemen heeft de
vergunning onder een aantal voorwaar-
den te verlenen.

De Minister van Economische Zaken
maakt voorts, mede namens de Minis-
ter van Volkshuisvesting, Ruimtelijke
Ordening en Milieubeheer, bekend dat
bij hem een aanvraag om ontheffing is
ingediend ingevolge het Lozingsbesluit
bodenbescherming (1990, Stb. 217):
a. voor het lozen van vloeistoffen in
het olieveld Schoonebeek;

b. voor het lozen van vloeistoffen in
het gasveld Coevorden Oost
en dat bij laatstgenoemde ambtgenoot
een verzoek om ontheffing is ingediend
ingevolge het bepaalde in artikel 35
van de Wet chemische afvalstoffen
voor het lozen van vloeistoffen in het
olieveld Schoonebeek;

De aanvragen en alle ter zake zijnde
stukken, met inbegrip van het bij de
aanvragen gevoegde Milieu-Effectrap-
port (MER) Waterinjectie in zuidoost
Drenthe van 17 mei 1991, liggen tot 4
oktober 1991 ter inzage op het gemeen-
tehuis van Schoonebeek, Kerkeind 1 te
Schoonebeek, elke werkdag van 09.00
tot 12.30 uur. Buiten kantooruren
woensdagavond van 19.00 tot 22.00 uur
in het Aikes Fallenhuis, Kerkeind 3 te
Schoonebeek en op het gemeentehuis
van Coevorden, Kasteel 31 te Coevor-
den, elke werkdag van 9.00 tot 12.30
uur, buiten kantooruren na telefonische
afpraak (05240-94222).

Op grond van artikel 21, van de Wet
algemene bepalingen milieuhygiene
wordt op maandag 23 september 1991
te 16.30 uur, een ieder in de gelegen-
heid gesteld mondelinge bezwaren in te
brengen tijdens de openbare zitting, ten
gemeentehuize van Schoonebeek.

Na bovengenoemde datum, tot het
einde van de termijn waarbinnen
beroep kan worden ingesteld tegen de
beschikking op de aanvraag, elke werk-
dag van 09.00 tot 12.30 uur, op de
gemeentehuizen van Schoonebeek en
Coevorden. Desgewenst kan na telefo-
nische afspraak met het Staatstoezicht
op de Mijnen (tel. 070-3956500) een
mondelinge toelichting op de stukken
worden verkregen.

Gemotiveerde bezwaren tegen de aan-
vraag kunnen tot bovengenoemde
datum schriftelijk worden ingediend.
Het bezwaarschrift dient tot de Minis-
ter van Economische Zaken te worden
gericht, doch moet worden ingediend
bij de Inspecteur-Generaal der Mijnen,
Postbus 90, 2280 AB Rijswijk.

Degene, die een bezwaarschrift indient,
kan verzoeken zijn persoonlijke gege-
vens niet bekend te maken.

Tenslotte zij er de aandacht op geves-
tigd dat degenen die op de omschreven
wijze bezwaren tegen de onderwerp-
elijke aanvraag hebben ingebacht en een
ieder, die aantoon dat hij daartoe
redelijkerwijs niet in staat is geweest,
naar aanleiding van de beschikking
beroep kunnen instellen bij de Kroon,
Rijswijk, 4 september 1991.

*De Minister van Economische Zaken,
Voor deze:*

*De Inspecteur-Generaal der Mijnen,
J. W. de Jong, M. Eng.*

BIJLAGE 2

Brief van het bevoegd gezag d.d. 12 september 1991, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

		Ministerie van Economische Zaken	
		Commissie voor de milieu-effectrapportage	
Aan Commissie voor de Milieu Effect Rapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT		Ingekomen : 18 SEP 1991	
		nummer : 3099-91	
		Dossier : 175-134	
		kopie naar : Sc - Co - Pres	

Datum	Duw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
12. SEP 1991		E/EMA/91078086	1

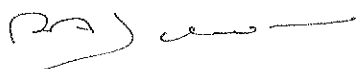
Onderwerp
Aanvaardbaarheid van het MER van de Nederlandse Aardolie Maatschappij over waterinjectie in Zuidoost Drenthe

Hierbij zend ik u het Milieu Effect Rapport van de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) over waterinjectie in Zuidoost Drenthe. Met mijn collega van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer ben ik van mening dat het MER aanvaardbaar is. Ten aanzien van de samenvatting en de getrokken conclusies dienen enige kanttekeningen te worden gemaakt. In het MER komt integraal ketenbeheer, energie-
extensivering, risico-analyse en milieu-effectinschatting aan de orde. Deze beleidselementen worden zodanig behandeld dat de onderlinge samenhang en weging niet overal duidelijk is. Dit kan de beoordeling over het al dan niet verantwoord zijn van een beslissing bemoeilijken. Daarnaast hebben andere beleidselementen, zoals doelmatigheid in het kader van het afvalbeleid, een beschrijving van de best beschikbare technieken, de IBC-criteria van het preventieve bodembeschermingsbeleid, de referentiewaarden bodemkwaliteit c.q. milieukwaliteitseisen bodem en de NMP-actie A-62, op de formulering van de alternatieven nauwelijks aanwijsbare invloed gehad. Aan deze aspecten zal bij de behandeling van de aanvragen om ontheffing in het kader van de Wet Chemische Afvalstoffen en het Lozingenbesluit Bodembescherming door het bevoegd gezag aandacht worden besteed.

Het bevoegde gezag heeft de door NAM ingediende aanvragen om ontheffing op grond van de Wet Chemische Afvalstoffen en het Lozingenbesluit op grond van de Wet bodembescherming alsmede de aanvraag om vergunning op grond van hoofdstuk XX van het Mijngereglement 1964 ontvankelijk verklaard en zal voor de voortgang in de ontheffingsprocedure zorgdragen.

Ik verzoek u mij krachtens art. 41z WABM te adviseren over het onderhavige MER. Als bijlage heb ik de tekst van de publieke bekendmaking van het MER, welke op 4 september 1991 heeft plaatsgevonden, bijgevoegd.

De Minister van Economische Zaken,
voor deze:

drs P.A. Scholten
directeur Mijnuwezen en Aardolie

BIJLAGE 3

Projectgegevens en samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.

Initiatiefnemer: Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) B.V. te Assen

Bevoegd gezag: In de richtlijnenfase: Gedeputeerde Staten van Drenthe (coördinerend bevoegd gezag) Minister van VROM, Minister van Economische Zaken, Zuiveringschap Drenthe. In de verdere besluitvorming: Minister van Economische Zaken (coördinerend bevoegd gezag) en Minister van VROM

Besluit: ontheffing voor de injectie op grond van de Wet bodembescherming (Lozingenbesluit Bodembescherming, d.d. 4 mei 1990, Stb. 217), vergunning voor de injectielocaties op grond van Hoofdstuk XX van het Mijnreglement 1964, ontheffing voor de injectie op grond van art. 35, lid 1 van de Wet chemische afvalstoffen (11 februari 1976, Stb. 214)

Activiteit: Bij olie- en gaswinning door de NAM B.V. in Oost - Nederland komen grote hoeveelheden water vrij die voor het grootste gedeelte worden geïnjecteerd in het Schoonebeek olieveld en het Coevorden gasveld in Zuidoost-Drenthe. Daarnaast komen er tijdens het behandelingsproces ook waterstromen vrij die geloosd zouden kunnen worden op het oppervlaktewater. De activiteit vindt al plaats sedert het einde van de jaren veertig. De activiteit werd geregeld met zogenaamde hindervergunningen die vallen onder het regime van het Mijnreglement van de Mijnwet, hoewel deze vergunningen slechts betrekking hebben op het bovengrondse deel van de inrichtingen. Voor de voorgenomen injectie van zuurgas-formatiewater op de nabij Schoonebeek gelegen inrichting MS-18 werd in maart 1988 een nieuwe vergunningaanvraag ingediend in het kader van het Mijnreglement. Omdat deze activiteit m.e.r.-plichtig is, diende deze aanvraag vergezeld te zijn van een MER. Op 22 maart 1988 was door de ministers van VROM en van LNV daarvoor echter ontheffing verleend op grond van een in januari 1988 daarvoor door de NAM ingediend verzoek op basis van art. 41e, lid 1 sub a Wabm (zie hiervoor project 175). Vervolgens diende de NAM B.V. op 3 juni 1988 een vergunningaanvraag in ingevolge de Afvalstoffenwet. Deze aanvraag werd geweigerd door Gedeputeerde Staten op 28 februari 1989 vanwege te hoge glycolgehalten (boven de grenswaarde van de WCA) in het injectiewater welke werden geconstateerd in het najaar van 1988. Omdat sedertdien de NAM B.V. er in geslaagd was de glycolgehalten te reduceren tot waarden onder WCA grenswaarde, werd in juli 1989 tussen het College van Gedeputeerde Staten van Drenthe en de NAM B.V. een overeenkomst gesloten die de injectie-activiteit op het MS-18 regelt.

Stand van zaken: De m.e.r. startte op 15 mei 1990. De m.e.r. dient ter onderbouwing van verschillende aanvragen (zie hierboven) voor een meer omvattende activiteit dan waarvoor in 1988 ontheffing van de m.e.r. plicht werd aangevraagd en verkregen. In de startnotitie kondigde de initiatiefnemer bovendien aan: "de ervaringen, die met deze m.e.r. worden opgedaan, kunnen dan wellicht richting geven aan de procedures inzake verunningenaanvragen voor de andere injectielocaties in Nederland". De Commissie voor de m.e.r. adviseerde over de richtlijnen voor het MER op 6 juli 1990. In de richtlijnen komt naar voren dat de probleemstelling van de injectie-activiteit een internationale dimensie kent, omdat de olie- en gasreservoirs waarin injectie plaatsvindt zich tot ver

in Duitsland uitstrekken. Dit betekent dat uitwisseling van informatie met Duitsland moet plaatsvinden op grond van art. 7 van de EG-richtlijnen inzake m.e.r. De aanvragen voor vergunning en ontheffing werden te zamen met het MER ingediend op 2 juli 1991. De bekendmaking van de aanvragen en het MER vond plaats op 4 september 1991. Nadat oorspronkelijk de coördinatie van de besluitvorming had gelegen bij het College van Gedeputeerde Staten van Drenthe, had nadere rechtspraak over de Afvalstoffenwet duidelijk gemaakt dat een vergunning van Gedeputeerde Staten van Drenthe niet meer vereist is. Dit had tot gevolg dat op grond van de wel vereiste vergunning en ontheffingen de coördinerende functie bij de besluitvorming overging op de Minister van Economische Zaken. Op 23 september 1991 vond een hoorzitting plaats in Schoonebeek. De inspraaktermijn sloot op 4 oktober 1991. De Commissie voor de m.e.r. bracht haar toetsingsadvies uit op 4 november 1991. Daarin concludeert de Commissie dat het MER over het geheel genomen ruim voldoende informatie bevat voor de besluitvorming.

Samenstelling van de werkgroep:

dr. H. Cohen (voorzitter)

mw.dr. J.M. Drees

ir. W. van Duijvenbouden

ing. J.L.J. van Es

mr. P.J. Verdam

Secretaris van de werkgroep: drs. J.J. Scholten

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	91-10-03	Milieuraad Drenthe	Assen	91-10-15
2.	91-10-02	Gemeente Schoonebeek	Schoonebeek	91-10-15
3.	91-10-25	Directeur Afvalstoffen, Directoraat-generaal Milieubeheer, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu- beheer	Leidschendam	91-10-25